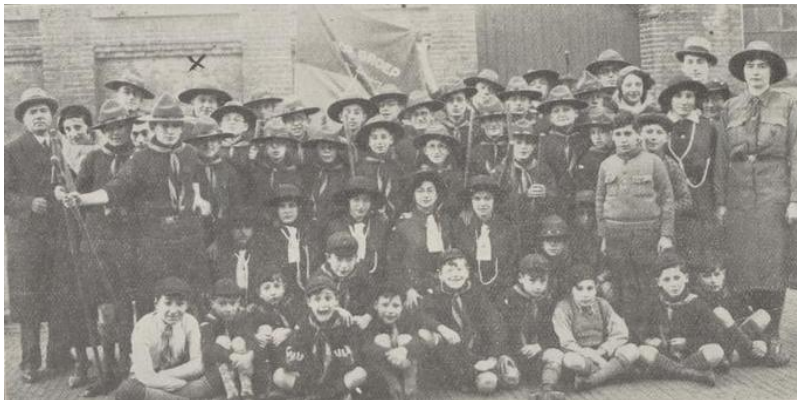

Salomon (Sal) van IJssel is geboren op 22 augustus 1924 in Den Haag. Hij was de zoon van Jacob van IJssel (1882-1942) en Sipora Logher (1885-1942). Sal had twee zussen en twee broers; Louise (1911 - 1943), Jeanne (1912-1940), Daniel (1915 - 1944) en Alfred (Fred) (1917-1978).

In 1932 werd in Den Haag het initiatief genomen om binnen de joodse Vereniging Toneel Ontspanning Philantropie (T.O.P.) een Scoutinggroep op te richten. In januari 1933 werd de groep formeel geïnstalleerd als T.O.P.-groep (groep 28) binnen het district Den Haag van de NPV. Van de groep waren zowel jongens (welpen, padvinders en voortrekkers) als meisjes (meisjesgezellen) lid. De groep was actief in het district, deed mee aan districtswedstrijden en kreeg op een gegeven moment de beschikking over een eigen kampeerterrein. Er was veel contact met andere joodse groepen in Nederland. In *Ha'amoed; de Vuurzuil; veertien*

daagsch orgaan voor Joodsch Den Haag staan regelmatig verslagen van hun activiteiten.

Fred en Sal van IJssel waren beiden de oprichter van de T.O.P. groep actief. Fred was patrouilleleider bij de Zwaluwenpatrouille en Sal was welp.

Vlak voor de oorlog was Sal loodgieter van beroep. Hij woonde met zijn ouders in april 1942 aan de Jan van Riebeeckstraat 47 in Den Haag. kwam terecht in kamp Westerbork. Op 5 oktober 1942 ging hij met 2012 personen op transport naar vernietigingskamp Auschwitz-Birkenau. 560 personen moesten de trein in Kosel verlaten. In dit kleine Duitse dorpje, tachtig kilometer voor vernietigingskamp Auschwitz-Birkenau, selecteren de manschappen van 'Organisation Schmelt' een periode lang dwangarbeiders voor werk in projecten in onder meer Breslau, Krakau en het werkkamp Blechhammer. Sal viel in de doelgroep van de nazi's: mannen tussen de vijftien en vijftig jaar. Het is aannemelijk dat hij in Kosel de trein verlaat en vanaf dat moment als dwangarbeider werkt. Vanwege zijn sterfdatum, de laatste dag van een maand, 31 maart 1944, bestaat het vermoeden dat hij tot zijn dood dwangarbeid heeft moeten verrichten. Hij werd 19 jaar.

Alleen zijn broer Fred overleefde de oorlog.

Meer informatie

[T.O.P.-groep, een Joodse padvindergroep in Den Haag \(1932-1941, 1945- ca. 1950\) – Joods Erfgoed Den Haag](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 2, 1933, no 17, 13-01-1933 » 13 jan 1933 - Pag. 1 | Delpher](#)
[Salomon van IJssel \(joodsmonument.nl\)](#)
[Jacob van IJssel \(joodsmonument.nl\)](#)
[Salomon van IJssel \(oorlogsgravenstichting.nl\)](#)
[Salomon van IJssel - Kamp Westerbork, De Digitale Collectie](#)
[Lijst van Jodentransporten vanuit Nederland - Wikipedia](#)
[Auschwitz \(concentratiekamp\) - Wikipedia](#)
[Salomon van IJssel \(Den Haag, 22 augustus 1924 - Midden-Europa, 31 maart 1944\) - Oorlogsbronnen.nl](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.